

[Poul Hartling.]

at vi havde sagt at hvis vi skulle nå et resultat inden dette folketingsårs slutning, måtte vi føre forhandlingerne på skattefradragsrettens grund. Var det en ændret situation? Det havde dog hidtil været socialdemokratiets forudsætning og de radikales forudsætning og det konservative folkepartis og venstres forudsætning. Vi fastholdt denne forudsætning og fik at vide, at det var en håndfæstning. Det andet, vi sagde, var, at forliget måtte holdes, hvis vi kom til et forlig. Også det måtte være en klar forudsætning for os. Hvis vi skulle give vore stemmer til merværdiafgiften, den ene del af forliget, som for os kan være et middel til at nå skattereformens mål, kunne det ikke være sådan, at dette middel i den samme periode, som var nødvendig til at føre merværdiafgiften ud i livet, blev brugt til et andet mål end det, som er vort, f. eks. til at indføre kildeskat, til at afskaffe skattefradragsretten, til at indføre andre ting, som regeringen muligvis kunne blive enig med andre om, men som ikke er vore mål. Går man ind på et forlig, må forliget holdes, og det plejer også at være en erkendt ting.

Derfor siger jeg, at det var et påskud, når det bliver hævdet, at vi havde skabt en ændret situation, eller at det var os, som sprængte forhandlingerne omkring skatelovgivningen. Regeringen ville ikke give os garantier, den ville end ikke selv prøve at formulere sådanne garantier. For mig er der ingen tvivl om, at regeringen ikke i denne del af folketingsåret ønskede at gennemføre nogen skattereform med de partier, som man havde gennemført boligforliget med. Jeg mener, det var tydeligt for os i udvalget, at sådan hang det sammen.

Der er imidlertid et andet problem, som også har stor interesse for offentligheden og for os her i folketinget. Når nu socialdemokraterne og regeringen vil fremsætte nye skatteforslag til efteråret — og de på lørdag skal finde ud af, hvad det er for nogle forslag — kan det ikke nægtes, at socialdemokratiet går en vej, der fylder mange mennesker med utryghed over for dette parti. Det gælder nok ikke mindst dem, der stolede på statsministerens udtalelser forud for sidste valg. Jeg vil gerne citere et par af dem.

En måned forud for valget sagde statsministeren ved et møde i Esbjerg, at socialdemokratiet

„vil holde sin sti lige så ren for samarbejde med socialistisk folkeparti, som vi gjorde det og fortsat vil gøre det med det kommunistiske parti.“

Lidt senere ved det samme møde sagde statsministeren ganske konkret:

„Kildeskatten vil ikke blive gennemført sammen med Aksel Larsen.“

Fjorten dage senere var statsministeren i fjernsynet, altså stadig forud for valget i 1964. Han fik da stillet det spørgsmål: hvis kildeskatten kun kan gennemføres med støtte fra socialistisk folkeparti og eventuelt kommunisterne, vil socialdemokratiet da undlade at søge forslaget gennemført? Statsministeren svarede ganske klart:

„Så vil vi undlade at søge det gennemført. Vi vil ikke have noget med disse to splittelsesparter at gøre, og al spekulation heri kan man lige så godt opgive.“

Statsministeren stod ikke alene med dette synspunkt. To dage forud for valget sagde den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Poul Hansen, ligeledes i fjernsynet, at der er en ting, som er helt givet,

„at en betydningsfuld lovgivning vil vi ikke gennemføre på grundlag af stemmer fra socialistisk folkeparti.“

Lidt senere sagde han:

„Vi er da fuldstændig klar over, at hvis socialdemokratiet skal bevare tillid i befolkningen, så kan vor politik ikke gennemføres på grundlag af hr. Aksel Larsens stemmer.“

Disse udtalelser er klare og tydelige. Jeg mener, det vil være et brud på et tilsagn til vælgerne, hvis statsministeren uden forudgående valg gennemfører en vigtig lovgivning på grundlag af socialistisk folkepartis stemmer. Jeg vil derfor spørge statsministeren, om han stadig står ved sine løfter til vælgerne før valget, eller om der er indtrådt en ændring her. Et klart svar fra statsministeren vil være nødvendigt, hvis den utryghed, der mærkes i befolkningen, skal forsvinde.

Ved afslutningsdebatten netop for et år siden sagde jeg, at venstre ville søge et samarbejde med de kræfter i folketinget, der ønskede en liberal politik styrket. Den forløbne samling har da også været præget